

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Weisz Márk könyvkereskedése, hová a lap szellemi
részét illető közlemények, előfizetési és hirdetési di-
jak küldendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Felelős szerkesztő: Éder János.

Társzerkesztő: Holló Adolf.

Kiadó- és laptulajdonos: Weisz Márk.

Előfizetési díj:

Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor

Egyes szám ára 16 fillér.

Megjelen minden vasárnap reggel

Október hatodikán.

Csongrád, 1906. október 6.

Gyászbaborult ege Hunniának 1849. október hatodikán. A hősök, a dicsők, a félistenek hozták áldozatul életüket a honért s követendő példát adtak nekünk, törpe unokáink e kalandos kornak, melyben élünk, hogy ne csak szóval, hanem tettel is szeressük a hazát s ne sajnáljuk azért feláldozni életünket sem.

Nagy idők, nagy emberek! A mai kor nemzedéke már nem a régi egyszerűségében és nemes kötelességét hiven teljesítő hazafi, hanem önös cél után futkosó üzleti alak, kinek a hazafias szent szavak csupán csak arra jók, hogy kendőzze magát, hogy elhárítsa magáról a gyanunak sötét fátyolát.

A kivételek vajmi ritkák, vajmi kevesek. Pedig a kor szelleme ismét nagy, tetterős férfiakat kíván, kik készek legyenek hazájukért, a nemzeti eszméért életüket is feláldozni.

De a hivatott vezér még min-

dig késik, akik sikongnak, csak rövid éltű vérszínadarak.

Október hatodika. Te gyász és reményt egyaránt hirdető örökké emlékezetes nap! Hirdeted a 13 vértanu emlékezetét gyászosan és mégis reményt keltesz a szivben, hogy van a magyarnak miért küzdenie, miért meghalnia.

Ezer éves szép hazánk oly sok és keserű megpróbáltatásokon ment már keresztül, hogy Isten különös gondviselése, hogy még magyar szó csendül a Kárpátok koszorúza honban. Mert nemcsak az idegen, de a magyar is ellensége volt saját fájának s üldözte, verte, hahogy hatalmi ereje engedte neki.

Ez a rendszer vezetett Világoshoz s ez a rendszer fog vezetni... a jó Isten tudja megmondani, hova?

1849. óta egy nemzedék szállt sirba s az akkor kicsiny gyermekek is meglelt férfiakká váltak. De a gyásznapi emléke még mindig él a szivben kitörölhetetlenül s ha minden okmányt, kéziratot, mely e végzetes időkre vonatkozik, megsemmisítenének, ha minden szobrot lerombolnának, akkor is élénken megmarad emléke e törnek, melyet a haza testébe döftek.

Az ilyen fájdalom nem enyhül

soha, sirba kíséri a kortársakat s örökségkép száll az utódokra. A nemzet vértanuinak emléke pedig legyen áldott örökké!

— A választójog reformja. A »Polgár«

f. hó 2-iki száma szenzációs eseményt regisztrál. Azt írja, — sikerült teljesen hiteles forrásból megtudnia, hogy a belügyminisztériumban miként készítik elő a Wekerle-kormány egyetlen komoly programját: a választói jog reformját. — Eszerint a belügyminisztériumban most készítik elő a választói jog reformjának a tervezetét. S a belügyminisztériumot ebben a munkájában nem a tiszta, az általános választói jog, hanem a pruláris szavazati jog eszméje vezeti, azé a szavazati jogé, amely idáig csak Belgiumban van és amely ellen ott is élethalál harcot vív a nép és munkásság. A magyar plurális szavazati jog körülbelül két és fél millió embert ruházna fel választói jogosultsággal, de nem egyenlően. A szavazók egy részének — diplomások és adófizetők — kettős szavazati joga lesz, vagyis az ő szavazatuk, habár egy ember is voksol, kettőnek számít. A belügyminisztériumban ezt a tervet, amely a szavazók között bizonyos osztályt szervezne, a nemzeti szemponttal okolják meg. Eddig szól a »Polgár« információja, melyhez hozzáfűzi, hogy a nem egyenlő szavazati jog kérdése még csak terv. De

T Á R C A.

Bellamy a socializmusról.

Írta: DR. KONCZ MIHÁLY.

(Utánnomás tilos.)

Kitűnő könyv került kezembe, végig is olvastam nagy műveléssel. Korunk nagy problémáját: a socializmust fejtegeti, érdekes előadásban egy regény keretében s a szerző socialis eszméi előadásával s általa felállított államrendszer intézményeinek ismertetésével párhuzamosan mestertől lallal ecseteli és bírálja a mai állapotokat.

A könyvet Eduard Bellamy angol író írta, címe: »Looking Backward« visszapillantás a 2000 évről 1887-re. Német fordításban megjelent az Universal Bibliothek 2661/62. sz. a. e címmel: »Rückblick aus dem Jahre 2000 auf 1887«. A mű 1898. évben jelent meg s 2 év alatt 301 ezer(!) példány fogyott el belőle Amerikában s 21 kiadás(!) Angliában. Ez is mutatja roppant sikerét s azt, hogy gondolatai

mennyire a koreszmék talajából merítvék. Tudtommal magyarul még nem jelent meg, de megérdemelné, ha lefordítanák. Német fordítója, Georg v. Gizecki, a művet célzatában és hatásában Morus Tamás »Utopia« Bacon »Uj-Atlantis« világhírű műveivel basonlítja s nézetem szerint is egyike a legremekőbb, habár ez idő szerint utópisztikus, államrendszereknek, melyet Bellamy e művében fölállít.

Mielőtt azonban a lapok szerkesztőjének kérésére e művet bővebben ismertetném, bevezetésként pár szót kell szólnom amaz alapeszméről, mely e művet irányítja. Szükségesnek tartom ezt azért is, mert nálunk a sociologiai fogalmak megkülönböztetésében még kaputos embereknel is meglehetősen tájékozatlanság uralkodik. Politizál mindenki, de a társadalom helyes berendezésének tudományával nem foglalkozik. Holott helyes politikát csak úgy lehet csinálni, ha valamely társadalmi kör javára szóló törvény szerkesztésében az egész társadalom, az egész állam érdekeit tartjuk első sorban szem előtt. Így kerülhet el az osztályuralomnak

még a látszata is s uralkodik maga a nemzeté szervezkedett egész társadalom (jogállam.)

Bellamy művének alapcélzata kétségtelenül a socialis kérdés megoldása, helyesebben az emberi társadalom olyatén berendezése, hogy ennek keretén belül az egyén föltétlenül megtalálja a boldogulás, sőt a boldogság utját. Az állami és társadalmi életet úgy kell berendezni, hogy a társadalmi rázkódásoktól az egyén sohasem, vagy csak a minimális mértékben szenvedjen. Ez a socializmus. Hiába mondják a socialisztikus rendszerek bírálói (Földes, Bodnár Zsigmond) a socializmust burkolt individualizmusnak, az individuumok részvénytársaságának: ez nem igaz. Csak annyiban mondható a socializmus individualisztikusnak is, amennyiben e rendszernek is, mint minden állami és társadalmi rendszernek alapjában véve végcélja az egyének, individuumok boldogságának elérése, megalapítása. Természetes is, mert hisz ezek alkotják az államot s a társadalmat. Ellenkezőleg, a socializmus az individualizmus ellentéte.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testhelyet, megszünteti a köhögést, vándorokot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhöges, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utáztatokat is kínálnak, kérjen mindenkesz »Roche« eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc).

„Roche“

Kapható orvosai rendelésre a gyógyszerárakban. — Ára Svájcban 4.— frank.

olyan komoly és megbízható helyről vette idevonatkozó értesülését, hogy kötelességének tartja a közvélemény figyelmét ráterelni. — A magunk részéről alig vagyunk képesek elhinni, hogy ilyen monstruózus terv a választójog reformja tekintetéből csak egy pillanatra is felmerült volna a belügyminiszteriumban. — Mert egy ilyen tervnek komoly megvalósulása egyenlő volna azzal, hogy amit a kormány a népnek az egyik kezével ad, azt a másikkal visszaveszi.

A tűzoltásról.

A községi tűzoltók és önkéntes tűzoltók most már elintézték ügyüket a nyílt térben és egyebütt — s most már egy évig békességgel fognak nyugodni mind a ketten.

Hát mi azt véljük, hogy ez a kérdés még most is sérelmesen van megoldatlanul hagyva: mert az önk. tűzoltóság így amint van most, nem tehet hasznos szolgálatot, a községi pedig ahogy van, szintén nem tehet semmi szolgálatot, mert először nem sok tűzoltóra van szükségünk — hanem sok vízre.

Éppen erről nincs gondoskodva. — Szentesnek csak két községi tűzoltója van — de ezek többet érnek, mint 200 tűzoltó víz nélkül. Mert Szentesen a község segédkezik a víz hordásnál: az előfogatos pedig folyton készenlétben tartja lovait, és a vész színhelyére hamarabb megjelen, mint Csongrádon tehetné, ahol a tűzjelzés is olyan álmosan történik, mintha temetésre szólna a harang jel, hirdetés — hogy »ne siessetek gyászoló község.«

Pedig lehetne mindez másképp is, jobban is — úgy mint Szentesen, vagy más

városokban, csak egy rendeletet bocsátana ki a hatóság.

Az önkéntes tűzoltó-egyesület annak idején buzdítottuk, hogy kérelmezze e rendeletet a hatóságtól. Hogy a nem akarásnak nyögés a vége — azt beigazolta az önk. tűzoltó-egyesület, amely nem akarta a hatóságot szerénységéből megterhelni kérelmével.

Pedig lett volna sikere: mert egy rövid idő alatt be lett volna igazolva, hogy e rendelet kibocsátása által többet használt volna a községnek, mint azzal, hogy lesz községi 18 tűzoltója a városnak — de nincs soha vízkészlete.

Szentesnek elég 2 tűzoltó — holott itt ma már van összesen vagy félszázad tűzoltó — de nincs gondoskodva soha vízkészletről.

Ha nem volna szomorú állapot, akkor nevetni lehetne rajta.

Hogy ne legyen tehát ez a szegényletes állapot így tovább — s ne tartson félszázad tűzoltót a város, anélkül hogy vízről gondoskodva lenne, mi, mint a község érdekeinek szószólója, intézünk kérelmet.

Tekintetes Előjáróság!

Tapasztalván, hogy a tüzesetknél a rendészeti teendőket csak éppen annyiban teljesíti a rendőrség, hogy megjelen a tűz színhelyén, de nem intézkedik az iránt, hogy a község ne csoportosuljon, ne állja el útját a tűzoltóknak, hanem segédkezzék az oltásnál, legalább vízről gondoskodni: ennél fogva tisztelettel kérjük az előjáróságot, miszerint méltóztassék elrendelni az 1879. évi XL. t.-c. 142. §. alapján, hogy:

1. kötelesek legyenek mindazok, akik a tüzesetnél jelen vannak, a hatósági közegeknek, tehát a tűzoltóparáncsnoknak és segédtszetteknek, valamint rendőrség és cendőrség/ tagjainak felszólítására vizet

hordani, a fecskendőknél segédkezni és általában parancsaikat teljesíteni;

2. kötelesek legyenek Csongrád város lakói közül azok, akik lajtokkal bírnak, a tűzvész színhelyére küldeni lajtjaikat tűzoltás céljából, 4 kor. napi díj mellett, az első 3 fogat megjelenése pedig különösen jutalmazva legyen.

3. Ha valamelyik utcában tűz üt ki, akkor az abban az utcában lakó valamennyi háztulajdonos vagy lakója, a közvetlen szomszédságban lakókat kivéve, kötelesek legyenek megjelenni, vagy cselédeiket egy-egy vízfordó edénnyel a tűz színhelyére küldeni.

Ha e rendelet 10 vasárnapon a három helyi lapban ki lenne hirdetve és kinyilvánítva azzal a záradékkal, hogy akik pedig ezen hatósági rendeletnek nem engedelmességek, azok az idézett törvény 141. és 142. §§. szerint lesznek megbüntetve 8 napig terjedő elzárás és 300 frtig terjedhető pénzbüntetéssel, (tehát elzárás és pénzbüntetés lesz együtt kiróva a törvény szerint): akkor remélhető, hogy a tűzoltás itt sem lehetetlen kívánság, a melyre annyi hiába való költséget áldoz a város község.

Reméljük annál inkább, mert a múlt héten már láttunk egy üdvös rendeletet (nem mind a három lapban és nem 10 vasárnap — hanem csak egyik lapban), hogy akik a tűzszínhelyére megjelennek fogataikkal, azok kapnak jutalmakat, a városnak e célra rendelt évi 500 koronájából.

Hát a rendeletet az előjáróság falragaszok útján is hirdethetné: mihelyt a főszolgabírótság kiadná az általunk üdvösnek vélt és kérelmezett rendeletet.

UJDONSÁGOK.

— **Református isteni tisztelet.** Ma délelőtt fél 11 órakor a m. kir. állami polgári leányiskola rajztermében református isteni tisztelet fog tartatni.

— **Halálozás.** Egy tiszteletreméltó családot sujtott a kérélhetetlen halál a f. hó

Ellentéte pedig annyiban, hogy az individualizmus alapelveire fektetett állami és ársadalmi rend principiumává teszi az egyének teljes mértékben való érvényesülését a társadalmi rend keretén belül, de ezt a keretet is úgy állítja fel, hogy az egyén önző érdekei lehetőleg kielégítenek; az egyéni érdekek kielégítésének irányát tehát éppen nem, vagy csak nagy általánosságban szabja meg. A socializmus ellenben az egyént mint a társadalom tagját veszi tekintetbe, az egyének individualis szükségletei kielégítését oly módon kívánja eszközölni, hogy általa a többi egyének ne szenvedjenek; a más ember kárával és letörésével is érvényesülni akaró önzés a kellő modorba és kellő mederbe szoríttassék. Az individualizmus az egyéni akarat és hajlam szabad érvényesülésének elve alatt türi és tétele nélkül nézi, hogy a természet kincseinek, avagy a javak helyettesítőjének (pénz) birtokában levő egyének a tömegek érdekeinek kárával is érvényesítsék egyéni önzésüket. A socializmus ellenben első szempontnak az összes egyéneknek, a köznek jólétét tartja szem előtt s az egyéni szabadság, illetve az egyéni önző célok kielégítését úgy szabályozza, hogy általa az egyesek ne szenvedjenek. Az individualizmus az egyének érdekeit tartja szem előtt első sorban, a socializmus pedig a társadalmát és közétve az egyént; a socializmusban az egyén jóléte úgy ápolatik, hogy a társadalmat alkotó többi egyén is élni tudjon; az individualizmus nem törődik az egyénnel, az egyéni akaratot magára hagyja. Az individualizmus nem támogatja

az egyént, de nem is korlátozza önző céljait, a socializmus ellenben bár korlátozza az egyének önzését, de támogatja is az egyént.

Látni való ebből, hogy mind a két gazdasági világegyetel célra: az ember boldogságára törekszik, csak hogy míg az individualizmus az ember boldogságát individualiter, egyénileg keresi, a socializmus az emberiség az emberek összeségének boldogságát nézi, amelyben benne van az egyén is. Bár a két világegyetel ellentétes, teljes merevségében egyik sem valósulhat meg: az individualizmus tulhajtása ép úgy az állami rend felforgatására vezet, mint a socialis elv merev érvényesítése az egyéni szabadság elnyomására. Az individualizmus az egyének vagy tömegekké egyesült egyének önzésének érvényesülésével teremtette meg a zsarnokságot, a rabszolgaságot, ochlokráciát és olygarchiát; a socializmus elvének tulhajtása a socialisztikus állami szervezetben létrehozna az egyéniséget elnyomó állami omnipotenciát.

Socialis elveknek kell tehát keresztülhatniok az individualisticus államrendszert és a socializmust is át kell hatni annak a gondolatnak, hogy az egyén csak akkor boldog: ha erkölcsi szabadsággal bír és megélhetése biztosítva van.

Hogy a két rendszer közül melyik a helyesebb: azt eldönteni nem vagyok hivatva. Annál kevésbé pedig, mert történelmileg belátható idők óta társadalmi berendezkedésünk és állami alakulásunk fundamentomát az individualizmus elve képezi: a socialis elv csak mint surrogatum jön alkalmazásba koronként akkor,

mikor a tömeg-nyomor nagy: akár a jogok elvevésével, erőszakkal, forradalom útján, (francia forradalom) akár a jogról való lemondással, önkéntesen, a mire nemes példát ép a magyar történelem mutat (nemesi előjogokról való lemondás 1848.) A socializmusnak intézményszerű állami megvalósítása, úgy hogy ez az elv képezze a közintézmények fundamentumát, még a távol jövő zenéje. Bizonyos csak az, hogy a két elv kizárja egymást. El kell tűnni a magántulajdonnak, a privilegiumoknak, előítéleteknek, az egyének és a társadalmi körök egymás ellen való harcának, ha socializmus állami uralomra kerül. De mert az emberi természet ilyen megváltozása és az emberiség lelkében élő alaphagyományok feladása történelmileg betekinthető időben alig remélhető, azt mondják, hogy a socializmus tiszta eszméjének megvalósítása is csak utópia.

Nem akarom azt most bírálni, utópia-e vagy nem. A ki az emberiség történelmét ismeri, tudhatja, hogy csak nem nagyon rég is megvalósultak oly eszmék, melyek megvalósulását azelőtt pár évtizeddel még tiszta utópiának tartották. Ha így vesszük a dolgot: Bellamy rendszere a jelenben utópisztikus. Tagadhatatlan azonban, hogy világrendszerének nagyszerűsége, socialis állama berendezésének tökéletessége és az a mély erkölcsi felfogás, melyet rendszere involvál, a gondolkodó lényre fenomenalis hatást gyakorol s szinte sajnálja, hogy az ábrándok birodalmából a rideg valóra kell ébrednie.

(Folyt. köv.)

Szeplős arcot, naptól lesütött vagy persenésekkel tele Arcot és kezet hófehérré és üdévé varázsol már 1 tégely **Kamilla-krém.** ^{Ara} 1 korona.

Kapható: Balkányi Lajos gyógyszerárában Csongrádon. (Szivák-tér.)

5-én. Csemegi Antalné, Csemegi Antal volt főszolgabíró neje hunyt el, halálával gyászborított a férjét, gyermekeit és jó barátait. A jótékony nőegylet és vereskeresztgyelet elnöknőjét vesztette benne. Béke poraira! — A mélyen sujtott család a következő gyászjelentést adta ki:

»Alólírottak fájdalomtól megtört szívvel jelentik Csemegi Antalné szül: Szarka Annának rövid szenvedés és a haldoklók szentségének ájtatos felvétele után élete 66-ik, boldog házasságának 44-ik évében f. hó 5-én éjjeli 11 órakor történt gyászos elhunytát. A boldogultnak hült tetemei f. hó 7-én d. u. 4 órakor fognak a gyászházban beszenteltetni és a róm. kath. egyház szertartása szerint örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent miseáldozat f. hó 8-án d. e. fél 8 órakor fog az Urnak bemutatni. Csongrád, 1906. október 6. Csemegi Antal mint férj. Gartner Fülöpne szül. Csemegi Julia mint leánya. Csemegi Gyula mint fia. Szarka Ferenc, Szarka Mihály, Szarka János, Szarka István mint testvérei. Szvasztics Benő és neje szül: Gartner Georgina s gyermekei. Stróbl Vilmos és neje szül: Gartner Margit és gyermekei. Gartner Béla, Aladár, Juliska, Jenő és Stella mint unokák, unokavők és dédunokák.«

— **A kecskeméti színtársulat Csongrádon.** A múlt vasárnap nagy élvezetben részesült az a nagy közönség, amely végig hallgatta a kecskeméti színtársulat művészi előadásában a »Nap hőseit«. Különösen kitűnt Marosi Adél, aki a Cornaro Jola szerepében olyan színésznőnek bizonyult, akinek helye lesz nemsokára a fővárosi nagy színpadokon. Cakóné és Helta Jenő szintén pompásan alakítottak s általában elmondhatni, hogy az előadás a legmagasabb művészi igényeknek is megfelelt volna akármelyik fővárosi színházban. Ma ismét lesz előadás. Ezuttal egy még élvezetesebb vigjáték kerül színre. A Hütelen Bracco Robertnek az olasz akadémia által 1000 arannyal jutalmazott vigjátéka, amely páratlan sikert ért el a világ legnagyobb színpadjain. Bihari igazgató nem sajnálja a drága jogdíjakat, hogy olyan remek, világhírű ujdonságokat mutasson be, amilyeneket alig látott a csongrádi közönség, amely azt sem tudta a szerény inkognitóban megjelent igazgatóról, hogy Csongrádon előadást fog tartani néha-néha, ha lesz közönség. Mi azt hisszük, hogy több lesz, mint Szentesen.

— **Ujjonozás a megyében.** Az 1906. évre állításköteles ifjak sorozását vármegyénk területén ez évben a következő idő- és sorrendben fogják megtartani: A dorozsmai sorozó járásban október 10-től 17-ig; a Mindszenti sorozó járásban november 16-tól 19-ig; Szentesen november 21-től 24-ig és végül a csongrádi sorozó járásban november 26-tól 30-ig.

— **Népgyűlés.** A csongrádi szervezett munkások ma vasárnap, délelőtt 9 órakor a városháza előtt nagy népgyűlést tartanak, melynek napirendje a következő: 1. Az általános titkos választói jog. 2. A kormány szociálpolitikája. 3. A sajtó. 4. Esetleges indítványok.

— **Az adóhátralékosok kamata.** Az ekszleksz idejéből való és a még régebbi adóhátralékos kamata ügyében Wekerle Sándor dr. miniszterelnök, mint pénzügyminiszter, rendeletet küldött az ország összes pénzügyigazgatóságaihoz. E rendelet szerint az 1905. évet megelőző időből származó, valamint az ez évi július elsejétől esedékes adótartozások után öt százalékos kamat számítandó, a régi tartozásoknál az ekszleksz idejére is. Az ekszleksz idejére esedékes adótartozás kamatmentesen befizethető ugyan, de felerészben november elsejéig, felerészben pedig ujjévig; mert e határidő elmulasztása esetén az ekszleksz idejére esedékes adótartozás után is beszédtetik az öt százalékos késedelmi kamatot.

— Járási számvevők vármegyénkben.

A belügyminiszter most nevezte ki a járási számvevőket azokban a vármegyékben, ezek között vármegyénkben is, — melyekben ezek az állások még betöltve nem voltak. Így kinevezte az itteni központból Horváth Jenőt a csongrádi, Schipper Lajost a nagybecskereki pénzügyigazgatóságtól a dorozsmai és Dinics Károlyt állami végrehajtót a Mindszenti főszolgabírói írásához járási számvevőknek.

— A közös hadsereg egyenruhája.

A közös hadsereg új egyenruházati szabályzatán már hosszabb idő óta dolgoznak a hadügyminisztériumban, de a szabályzatot mindaddig nem lehet életbe léptetni, míg a kísérletek egyes fontosabb felszerelési és ruházati tárgyakkal befejezést nem nyernek. Ennélfogva a hadvezetőség, nem várva be a szabályzat elkészültét, egyes reformokat már legközelebb meg fog valósítani. Így már a közel jövőben a tisztikar részére a körgallér viselését újból engedélyezték. A körgallért 1869-ig használták a hadseregben és újból való behozatalát a tisztikar örömmel fogadja, mert igen célszerű, praktikus ruhadarabnak bizonyult. Nagy fontosságú reform az, amely az új egyenruhák színére vonatkozik. E tekintetben a hadvezetőség a bur háboruban, nem különben a kínai expedícióban és az orosz-japán háboruban szerzett tapasztalatokat óhajja gyakorlati szempontból értékesíteni. A főcél az, hogy olyan színű posztóból készüljenek az egyenruhák, mely a terep színével összeolvad. Nem úgy, mint most, amikor az egyenruha ríktó színe messze távolból felismerhetővé teszi a csapatokat. Ezért a hadvezetőség két különböző, közömbös színű ruházattal tesz kísérletet és pedig csukaszínű és vasszürke ruhákkal, nemkülönben olyan felszerelési tárgyakkal, amelyeknél a bőr az eredeti színét megtartva, nem lesz befestve.

— **Drágább a marhasó.** A hivatalos lap néhány nap előtt megjelent egyik száma közli a pénzügyminiszter egy rendeletét, amely szerint további intézkedésig a marhasó metermázsája egy korona hatvan fillérrel megdrágult.

— **Véres verekedés.** Valóságos csata folyt a m. hó 3-án a városi és tanyai legények között, amelynek az lett a vége, hogy Varga Imre tanyai és Kátai István városi legények igen súlyos szurási sebet kaptak, többen pedig bevett fejjel és egyéb könnyű sebbel távoztak a csatától. Lajos Teréz korcsmájából. Az esetet feljelentették az ügyészségnek.

— **Ablak beverés.** F. hó 4-én éjjel Cselédes Mátyi jóhírű suhanc a Piroška városból ment haza részegen, amely alkalmal Kocsis István ablakait beverte. Feljelentették a főszolgabírósnál.

— **Öngyilkos legény.** Viglasi István 19 éves fiatal ember f. hó 3-án forgópisztollyal szíven lötte magát és meghalt. — Tettének okát a legközelebb hozzátartozói sem sejtik.

— **Találtak egy kis lányt.** F. hó 4-én egy idegen 10 éves kis lányt találtak a rendőrök városunkban. A hozzá intézett kérdésekre azt válaszolta, hogy Ávrám Mária a neve, felső-vidrai születésű. A dézsás oláhok hagyták itt. Az előjáróság intézkedett hazaszállítása iránt.

— **Elnyomott tűz.** Fölöldi András rendőrőrszem a f. hó 5-én észrevette, hogy Kókai Rókusné Félegyház-uti 15-ik számú ház fedele füstöl. Márkus István polgáremberrel befutottak az udvarra és sikerült nekik a tüzet eloltani. Nyilván a ház mögött játszó gyermekek gyújtották fel.

— **Tüdőbajos gyermekek** gyógykezelését felette megnehezítette az orvosiak az a körülmény, hogy a tudomány eddigelé nem rendelkezett oly gyógyhatású szerrel, amelyet gyermeknek adhattak volna. Az utálatos creosot-preparátumok, melyeket felnőttek is csak nagy megerő-

teléssel vesznek, gyermekeknek nem használhatók. A »Sirolin-Roche« bevezetésével azonban már itt is alaposan segítettek. »Sirolin-Roche« a gyógytárakban kapható, jó szagu és kellemes ízű szirup, melyet a gyermekek szívesen vesznek és megemésztenek. Ezen szer gyógyhatása számos előkelő gyermekorvos nyilatkozata szerint minden kétségen felül áll. A lesóványodott, sápadt kicsinyek már rövid használat után jó étvágyat és piros pozsgás arcot kapnak. Minden gyógyszertárban kapható.

— **A Magyar Hírlap új korszaka.** Az egész sajtó osztatlan és szinte páratlan rokonszenvvel fogadta azt a változást, ami a Magyar Hírlap életében most új korszakot jelent. Márkus Miksa azzal, hogy nemcsak szerkesztője maradt, hanem tulajdonosa is lett a lapnak, csak gazdagodott abbéli erejében, hogy teljes önállósággal és függetlenséggel szolgálja a nagyközönség érdekeit s mindaz, ami hazafias, nemzeti igaz ügy. Irányelvében, lényegében, tiszta és értékes törekvéseiben természetesen a régi maradt a Magyar Hírlap. Izzó hazafisága talizmánja. A magyar érdekek vezetnek minden küzdelmében. Am az új korszak üdítő, erősítő hatása a lelkesedés új forrásait nyitja meg mindazok számára, akik az új tulajdonost, a jól ismert és nagyabecsült régi szerkesztőt, odaadó lelkes munkájokkal támogatják. A Magyar Hírlap a magyar nemzet biztos és állandó boldogulását az egészséges demokráciizmus fejlesztésében s erősítésében látja: ezért harcol tehát. Politikája erősen nemzeti, benne van programjában minden, ami hazafias érdek. Mint érdekes, tartalmas, változatos, rovatokban gazdag, kitűnően értesült lap: párját ritkítja a Magyar Hírlap. Van néhány vidám rovata is, amely mind csupa ötlet. Munkatársai elsőrangú írók és hírlapírók. A napiesemények legérdekesebbjeiről szinte hihetetlen gyorsasággal közöl illusztrációkat a Magyar Hírlap. — Szerkesztői üzeneteiben minden előfizetőjének rendelkezésére áll felvilágosítással s tanácsal. Aki a Magyar Hírlapra előfizet, az minden hónapban teljesen ingyen kap egy pompás, érdekes regénykötetet. De a jövő 1907. évben új, nagyszerű meglepetést készít elő a Magyar Hírlap az előfizetőinek. A lap szerkesztősége és kiadóhivatala november elsejétől kezdve V., Báthory-utca 3. Addig V., Honvéd-utca 10. Előfizetési árak: Egész évre 28 kor., fél évre 14 kor., negyed évre 7 kor., egy hónapra 2 kor. 40 fillér.

Szoptató anyák

sokszor oly időben érzik magukat teljesen kimerültnek, mikor éppen erőre és legjobb egészségre volna szükségük, hogy anyai kötelességeiknek megfelelően legyenek. Különösen ők találnak tehát a Scott-féle Emulsio-ban egy valósággal felülmúlhatatlan táp- és erősítő szert. A legjobb gyógy-csukamájolajból alphasphorsavas méz és nátron hozzáadásával készülvén, feltétlenül jó ízű és rendkívül könnyen emészthető, az étvágyat gerjeszti és így fiatal anyák erősítésére minden más szernél jobb. A Scott-féle Emulsio segítségével megszüntetjük a gyöngeséget és gyorsan új erőre, új életkedvre teszünk szert. — A Scott-féle Emulsio sokkal hatásosabb és megbízhatóbb, mint a közönséges csukamáj-olaj.

A Scott-féle Emulsio valóságának jele a »hátán nagy csukahalat yívő halász« védjegy.

Ezen lapra való hivatkozással és **75 fillér levélbélyeg** beküldése ellenében mintával bérmentye szolgál:

Dr. BUDAI EMIL »Városi gyógyszertára«

BUDAPEST, IV., VÁCI-UTCA 34/50.

Egy eredeti üveg ára: **2 kor. 50 fillér.**

Kapható minden gyógyszertárban.

A csongrád-sövényházi árm. és belvizzab. társulat.

171/906. sz.

Hirdetmény.

A csongrád-sövényházi ármentesítő és belvizzabályozó társulat *f. é. október hó 25-én délelőtt 10 órakor Csongrádon*, a község tanácstermében

közgyűlést

tart, melyre az ártéri birtokosok ezennel meghivatnak.

Tárgyak:

1. Számvizsgáló bizottság jelentése az 1905. évi számadások átvizsgálásáról.
2. Az új gátvédelmi szabályzat tárgyalása.
3. Zsilipkezelési szabályzat tárgyalása.
4. Az alföldi transverzális műutnak az ármentesítési költségekhez való hozzájárulásra vonatkozó választmányi javaslat tárgyalása.
5. 1907. évi költségvetés tárgyalása.
6. Kovács Elemér adóügyi jegyző kérelme az ártéri hátralékok behajtása után esedékes járulék kiutalványozása iránt.

A számvizsgáló bizottság jelentése a vonatkozó számadásokkal és az 1907. évi költségelőirányzat az ahhoz tartozó választmányi javaslattal, továbbá az új gátvédelmi és zsilipkezelési szabályzat a közgyűlést megelőző 15 napon át a társulat hivatalos helyiségében közszemlére lesznek kitéve s az érdekeltek által betekintheők.

Csongrád, 1906. október 4-én.

Gróf Degenfeld Lajos,
társulati elnök.

Kivonat az alapszabályokból:

10. §. A közgyűlés határozatait szavazat többséggel alkotja.

A közgyűlésen a fensiki és mély árterbe eső területek teherviselési kulcsához (1:4) arányosított minden 100 ártéri becshold tulajdonosa, vagy meghatalmazottja egy szavazattal bír; a 100 becsholdnál többet képviselő ártéri birtokosok vagy teljhatalmu megbízottjaik pedig annyi szavazattal bírnak, a hány 100 becsholdas részletnek tulajdonosai.

A 100 arányosított becsholdnál kevesebbet képviselő birtokosok pedig csoportba állanak és megbízottjaik által a közgyűlésen annyi szavazattal bírnak, a hány 100 becsholdat ártéri birtokuk összelete képvisel.

Azon esetre pedig, ha 100 arányosított becsholdnál kevesebbet képviselő birtokosok önként nem csoportosulnának, a községi elöljáróság által fenti módon képviseltetnek.

A társulat összes szavazatainak felénél több szavazatot egy érdekelt birtokos nem gyakorolhat.

A közgyűlésre való megbízás vagy meghatalmazás teljhatalmulag s írásban állítandó ki s a közgyűlés megnyitása előtt az elnöknek kézbesítendő és visszavonásig érvényes. Az aláírás valódisága 2 tanu aláírásával igazolandó.

A szavazatok egyenlősége esetében az elnöknek érdekeltségi szavazatán felül gyakorlandó személyes szavazata dönt.

A személyes kérdésekben a szavazás szavazat lapok által történik.

Hirdetmény.

A község tulajdonát tevő ugynevezett Aranysziget, melynek egyeseknek történt bérbe adása 1906. szept. 29-én lejárt, f. évi október 10-én délelőtt 9 órakor a helyszínen részletekben a múlt évekhez hasonló részletekben a legtöbbet igénylőnek három egymás után következő évre haszonbérbe fog adatni.

Árverési feltételek megtudhatók a helyszínen az árverés megkezdése előtt, esetleg a II-od jegyzői irodában.

Csongrád, 1906. október 6.

Előjáróság.

„N. P. Bowsher Co.”-féle Takarmánymalok őrlőnek és darálnak mindenféle magvakat, legmegbízhatóbb csövestengeri- és tengericsutka-darálók.

„St. Albans Foundry Imp. Co.”-féle Tengeriszár-tépőgépek feldolgozzák a szárt puha és hosszuszálú szénát, mely villával kezelhető és bálókba préselhető.

„Belle City Manufactrg Co.”-féle Takarmány- és szecska-vágógépek könnyű járatu és kiváló nagy munkaképességű gépek.

„R. S. Caward”-féle Törzs- és gyökérhúzó-gépek négy nagyságban, munkaképesség, 2 lóval kifejtve, 82—150 lóerőig.

„W. F. Falconer Mfctrg Co.”-féle amerikai méhkasok, és méhészeti felszerelések.

Képviselője:

TOLNAI ERVIN
Budapest,

VI., Szondy-utca 98/a.

Száraz tengericsutkát vásárol nagyobb tételekben és ajánlatokat kér.

Polgár Sándor

egyetem. gyakorlott orvosi mű- és kötszergyárosnál

BUDAPEST,

VII. kerület, Erzsébet-körút 50. szám,
(a Royal nagy szállodával szemben.)

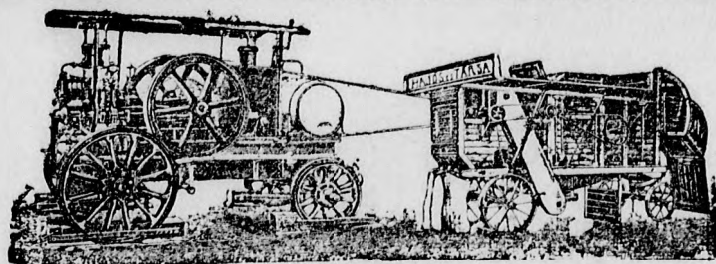
5-4

Legjutányosabban beszerezhetők: m. kir. szab. POLGÁR-féle sérvkötők, kötszerek, irrigator fecskendő és összes betegápolási tárgyak. Orthopaediai készülékek, műláb, műkez stb. saját műhelyében a legtekélyesebben készülnek.

Gummi áruk, valódi francia különlegességek (óvszerek) F. Berguerand-féle párisi leghíresebb gyárából.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

☛ Fenti címre ügyelni tessék. ☛

Benzin-motoros cséplőkészletek.

Benzin- és Szivógáz- M O T O R O K.

Luxus és teherszállító automobiok.

Kitűnő gyártmányok!

HAJÓS ÉS TÁRSA okl. mérnökök motor- és motorjármű vállalata
BUDAPEST, V., Sziget-utca 9.

Árjegyzék és költségvetés ingyen.

TELEFON 66-69.

Lapunk könyvnyomdájában egy jó házból való fiu. ki legalább két polgári iskolát végzett, **tanulóul** fizetéssel felvétetik. =

Magcsávázó!**Magcsávázó!**

Magyar bázapác Agrus

1 csomag 2 métermázsza — 250 liter mag számára. *Agrussal* csávázott mag ritka szép termést nyújt. Számos elismerés! Arany érem!

1 csomag 50 fill. Viszont eladóknak megfelelő ár- engedmény. *Detsinyi Frigyes* drogériájában Budapest, V. Marokkói-utca 2. a »Fekete kutyához».

Rosenberg Ede

uri-utcai 8-ik számú háza szabadkézből kedvező feltételekkel eladó.